

антикризисного управління; абстрактно-логический – при обосновании теоретических обобщений и выводов.

Результаты. Определено, что государственное антикризисное управление банковской деятельностью – это комплекс системных управленческих действий (нормативно-правового и организационно-экономического характера) органов государственной власти, направленных на предотвращение, преодоление кризиса, устранение его негативных последствий в банковской деятельности с целью обеспечения стабильного функционирования банковской системы и экономики страны в целом. Установлено, что основным заданием государственного антикризисного управления банковской деятельностью является обеспечение финансовой стабильности, платежеспособности банков, соблюдение ими всех требований выполнения всех взятых обязательств путем постоянного непрерывного мониторинга, контроля, предупреждения существующих и потенциальных рисков, преодоления кризисных явлений и минимизации их негативных последствий.

Научная новизна. Предложены специфические технологии государственного антикризисного управления банковской деятельностью, которые должны быть основаны на: управлении финансовыми процессами, защите стратегических и экономических интересов государства, связанных со стабильным функционированием банковского сектора и его оздоровлением; защите интересов вкладчиков и кредиторов банковских учреждений; совершенствовании законодательного регулирования банковской деятельности.

Практическая значимость. Результаты исследования подтверждают, что вмешательство государства в банковскую деятельность в период кризиса является неизбежным, и должно основываться на широкомасштабных правительственных программах, которые поддерживают стабильность банковского сектора путем масштабных вливаний капитала, предоставления государственных гарантий для займов и долговых ценных бумаг, совершенствования системы страхования вкладов и обеспечивают макроэкономический баланс, поддерживают реальный сектор экономики, способствуют стимулированию внутреннего спроса, обеспечивают внутреннюю занятость, восстанавливают кредитование приоритетных секторов экономики.

Ключевые слова: государственное антикризисное управление, банковская деятельность, банковский кризис, технология государственного антикризисного управления.

УДК 336.225.673

*Мединська Т.В.,
к.е.н., доцент кафедри фінансів і кредиту,
Львівська комерційна академія*

ЄДИНИЙ ПОДАТОК У ФОРМУВАННІ ДОХОДІВ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ ТА ПОДАТКОВИЙ КОНТРОЛЬ ЗА ЙОГО СПЛАТОЮ

Постановка проблеми. Необхідність розвитку малого бізнесу та його стимулювання в Україні супроводжувалося низкою державних нормативних актів про державну підтримку малого підприємництва, в тому числі Податковим кодексом України (далі – ПКУ). Але питання щодо реформування єдиного податку, а також суперечки щодо доцільності його існування у збереженому існуючому вигляді чи із внесенням значних змін є дедалі актуальнішими.

Науковці та законотворчі органи пропонують різні варіанти вирішення проблем застосування і вдосконалення єдиного податку в Україні. Для місцевих бюджетів це один із вагомих джерел податкових надходжень, що в умовах реформування системи місцевого самоврядування відіграє неабияку роль. Тому пошук найефективнішого податкового контролю за сплатою даного податку має на меті полегшення самої процедури здійснення контролю та наповнення доходів місцевих бюджетів, що в умовах нестабільної політичної та економічної ситуації в Україні є надзвичайно актуальним.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Істотний внесок у розвиток і вдосконалення теоретичних розробок і практичних рекомендацій щодо спрощених систем оподаткування здійснено такими авторами, як З. С. Варналій, Л. І. Вороніна, Г. М. Коваленко, Т. М. Мараховська, В. В. Мороз, О. В. Покатаєва, О. М. Чабанюк та іншими. Дана проблематика досить складна, а тому є предметом дискусій та всебічного аналізу науковців та практиків. Дискусія ведеться як щодо теоретичних засад побудови ефективної податкової системи, так і безпосередньо практичних заходів, реалізація яких

впливатиме на розвиток малого підприємництва в Україні та водночас збільшення податкових надходжень місцевих бюджетів.

Незважаючи на те, що проблемам малого підприємництва спеціальних податкових режимів присвячені численні публікації, ситуація, що склалася сьогодні у цій частині податкової системи, вимагає поглибленого вивчення його результатів за минулі роки та оцінки перспектив цієї діяльності контролюючих органів в умовах дії національного податкового законодавства. Крім того, залишаються актуальними питання чіткого визначення прав та обов'язків контролюючих органів у даній сфері, а також визначення пріоритетів у їх безпосередній діяльності.

Постановка завдання. Метою дослідження є визначення сутності та ролі єдиного податку у наповненні доходів місцевих бюджетів та особливості податкового контролю за його сплатою.

Виклад основного матеріалу дослідження. У вузькому розумінні термін “спрощена система оподаткування, обліку та звітності” вживають щодо системи, пов'язаної зі сплатою єдиного податку. У ширшому розумінні, згідно ПКУ, це – особливий механізм справляння податків і зборів, що встановлює заміну сплати окремих податків і зборів на сплату єдиного податку в порядку та на умовах, визначених законодавством, з одночасним веденням спрощеного обліку та звітності [1].

Прийняттю нового ПКУ, який вступив у дію з 1 січня 2011 року, передували протести бізнесменів та окремих груп населення, в результаті чого введення в дію окремих статей нового ПКУ було відтерміновано, а положення, які посилювали податково-адміністративний тиск на платників податків, скасовано або поліпшено, в свою чергу розділ, який визначав засади оподаткування малого бізнесу, з нового кодексу взагалі було виключено.

Влада задекларувала намір після доопрацювання ПКУ, повернутися до питання удосконалення системи оподаткування малих підприємств та фізичних осіб-суб'єктів підприємницької діяльності. Внаслідок чого було прийнято Закон України “Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності” № 4014-VI від 04.11.2011 року [2], яким було передбачено введення 4 груп єдиноплатників. Згідно ПКУ, спрощена система оподаткування належить до розділу XIV “Спеціальні податкові режими”, глава 1 “Спрощена система оподаткування, обліку і звітності”, яка стала чинною з 1 січня 2012 року.

Однак, з метою зменшення податкового навантаження на малий бізнес, Законом України від 05.07.2012 року № 5083-VI “Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо державної податкової служби та у зв'язку з проведенням адміністративної реформи в Україні” [3], який набрав чинності 12.08.2012 року і внесені зміни до глави 1 “Спрощена система оподаткування, обліку та звітності” ПКУ, зокрема введені 5 та 6 групи для суб'єктів господарювання, які здійснюють підприємницьку діяльність на умовах сплати єдиного податку.

Варто зазначити, що однією із важливих переваг оподаткування малого бізнесу є звільнення суб'єктів підприємницької діяльності від сплати таких податків і зборів [4]:

- податку на прибуток підприємств;
- податку на доходи фізичних осіб у частині доходів, що отримані в результаті господарської діяльності фізичної особи та оподатковані згідно законодавства;
- ПДВ з операцій з постачання товарів, робіт та послуг, місце постачання яких розташоване на митній території України, крім ПДВ, що сплачується фізичними особами та юридичними особами, які обрали ставку єдиного податку, визначену зі сплатою ПДВ;
- земельного податку, крім земельного податку за земельні ділянки, що не використовуються ними для провадження господарської діяльності;
- збору за провадження деяких видів підприємницької діяльності;
- збору на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства.

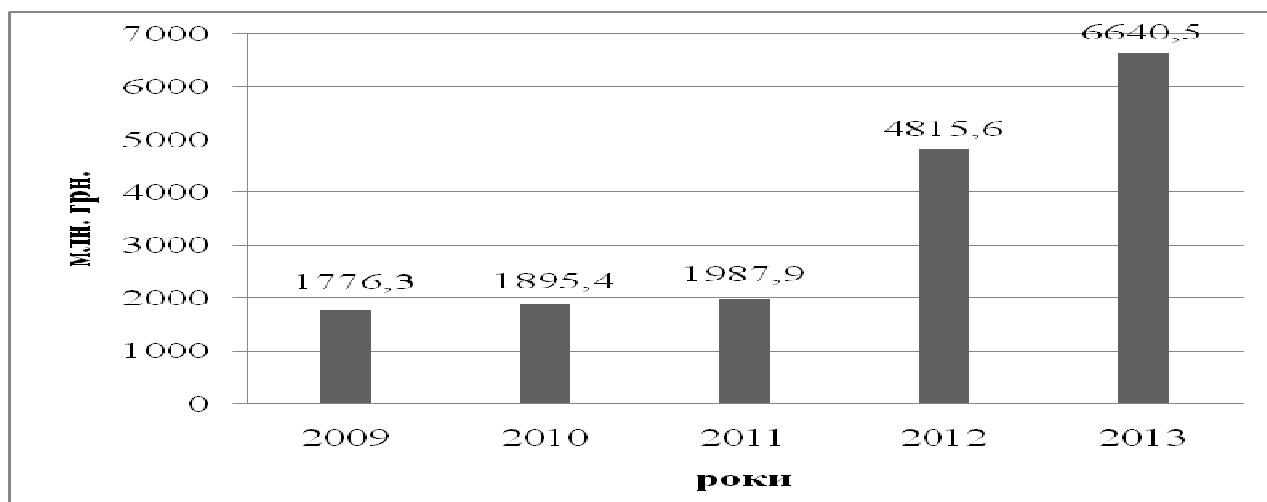
У процесі реформування спрощеної системи оподаткування, запроваджено низку позитивних нововведень, в тому числі [5, с. 45]:

- 1) поява нових двох груп єдиноплатників: 5 (для фізичних осіб) і 6 (для юридичних осіб);
- 2) збільшення граничного обсягу доходів від реалізації продукції до 20 млн. грн.;
- 3) розширення переліку побутових послуг населенню, які надаються 1 та 2 групами платників єдиного податку;
- 4) надане право реєстрації “спрощенцям” платниками ПДВ.

Ставки єдиного податку встановлюються у відсотках (фіксовані ставки) до розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року, та у відсотках до доходу (відсоткові ставки).

Включення єдиного податку до складу місцевих податків і зборів спричинило підвищення питомої ваги місцевих податків і зборів у структурі доходів місцевих бюджетів України в цілому.

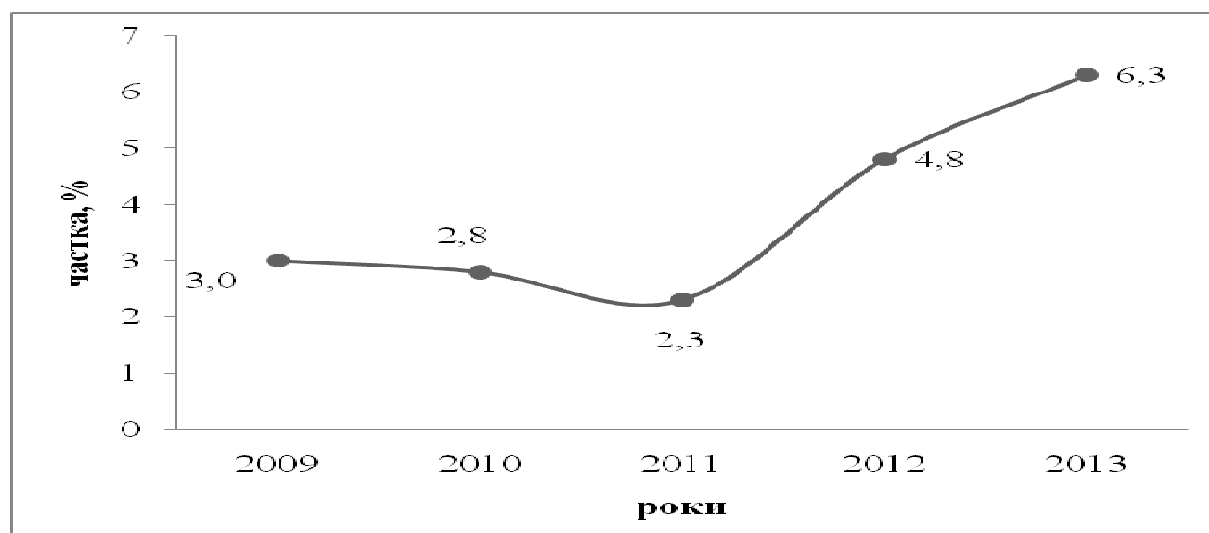
Проаналізуємо динаміку надходження єдиного податку до доходів місцевих бюджетів України за останні п'ять років. Відтак, найвагомішим серед місцевих податків і зборів є єдиний податок, який надійшов до бюджету у 2013 р. в розмірі 6,6 млрд. грн., що у 1,4 раз більше за обсяги надходжень 2012 року та у 2,4 рази в порівнянні з 2011 р., що є наслідком реформи спрощеної системи оподаткування, яка розпочалася з кінця 2011 р. (рис. 1).

Рис. 1. Динаміка надходжень єдиного податку до місцевих бюджетів України за 2009-2013 рр.

Джерело: складено автором за даними [6]

Така ж тенденція спостерігається і за часткою єдиного податку у доходах місцевих бюджетів України протягом 2009-2013 рр. (рис. 2).

Рис. 2. Динаміка частки єдиного податку у доходах місцевих бюджетів України за 2009-2013 рр.

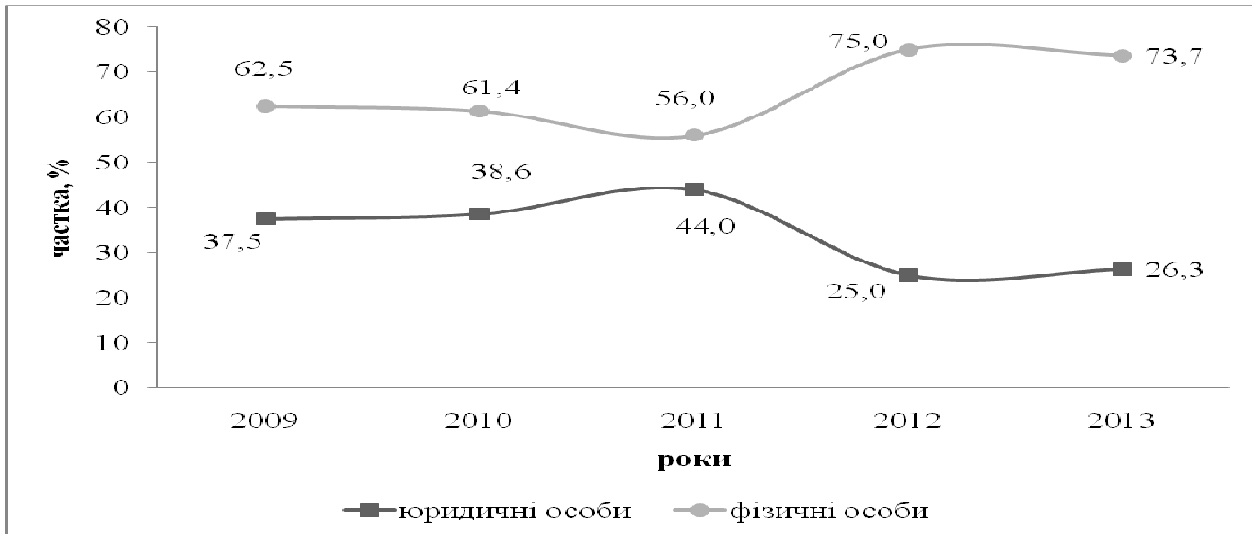
Джерело: складено автором за даними [6]

Зазначимо, що таке зростання відбулося, в основному, через збільшення кількості фізичних осіб-підприємців та суб'єктів малого підприємництва. Як видно з рис. 2, значне зростання кількості єдиноплатників та надходження даного податку до доходів місцевих бюджетів України за 2009-2013 рр. відбулося з 2012 року, коли були змінені правила оподаткування та введені 6 груп єдиноплатників.

За даними рис. 3 спостерігаємо, що найбільшу частку надходжень у доходах місцевих бюджетів України за 2009-2013 рр. приносять фізичні особи-підприємці, особливо після 2012 року, яка у 2,8 рази більша від надходжень єдиного податку з юридичних осіб. Ця тенденція зберігається протягом 2012 і 2013 років, що спричинено збільшенням обсягів оборотів для фізичних осіб до 20 млн. грн. за рік, юридичні особи перейшли на роботу в малому бізнесі як фізичні особи-підприємці.

Прийняття ПКУ супроводжувалося значними баталіями і дискусіями між державою та підприємцями, які перебували на спрощеній системі оподаткування, оскільки прописані в новому законодавстві зміни приводили фізичних осіб до загальної системи оподаткування, що було не вигідним для них. Із набранням чинності Закону України, згідно з яким запроваджені додаткові групи платників єдиного податку на спрощеній системі оподаткування – п'ята та шоста, збільшилося коло

платників, оскільки після змін у спрощеній системі оподаткування та введення лише чотирьох груп спрощенців, низка підприємців не змогла обрати свою відповідність критеріям ні в одній із запропонованих законопроектом груп.

Рис. 3. Динаміка частки надходжень єдиного податку з юридичних і фізичних до місцевих бюджетів України за 2009-2013 рр.

Джерело: складено автором за даними [6]

В оновленому законопроекті були введені наступні зміни щодо застосування єдиного податку [3]:

1. Розширено доступ до спрощеної системи оподаткування:

- для виробників і продавців ювелірних і побутових виробів із дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння;
- для реалізаторів корисних копалин місцевого значення, яким до введення цього законопроекту було заборонено перебувати на спрощеній системі оподаткування;
- для кур'єрських послуг, а також послуг зв'язку, що не підлягають оподаткуванню.

2. Завдяки змінам, внесеним до ПКУ, включенням до бази оподаткування єдиного податку простроченої кредиторської заборгованості передбачено лише для платників третьої групи, які є платниками ПДВ, а також для платників четвертої групи.

3. Врегульовано питання про оподаткування деяких перехідних операцій юридичних осіб.

4. З'явилось визначення безоплатно отриманих товарів (робіт, послуг) – для цілей оподаткування єдиним податком.

5. Можливість перейти на спрощену систему оподаткування лише один раз у календарному році.

6. Розв'язано проблему переходу із однієї групи до іншої, при цьому платник повинен подати заяву до Міністерства доходів і зборів (далі – Міндоходів) не пізніше, ніж за 15 днів до початку кварталу. Перевагою є те, що кількість переходів протягом року не обмежено.

Відповідно до прогнозних підрахунків статистів, кількість платників п'ятої групи буде становити 2100 фізичних осіб-підприємців, сумарний дохід яких буде більше 15 млрд. грн., а суб'єктів господарювання, які оберуть шосту групу – більше 20 тис. осіб [7]. Економісти вважають, що такі новації в спрощеній системі стимулюватимуть розвиток малого бізнесу, а підприємці охоче скористаються можливістю перейти на спрощену систему оподаткування. Такі дії відповідно позначатимуться на сплаті єдиного податку до місцевих бюджетів.

За даними річного звіту Міндоходів, для надання послуг громадян і бізнесу в усіх регіонах України працює 529 центрів обслуговування платників що надають понад 100 видів адміністративних послуг, на третьому місці серед них знаходиться видання свідоцтв платників єдиного податку, а саме 355,4 тис. свідоцтв, у 2014 році заплановано відкриття ще 12 Центрів обслуговування платників [8, с. 10].

У Законі про внесення змін до Податкового кодексу України також зазначено, що планується ввести ще одну групу платників єдиного податку – сьому, однак це призупинено [2]. Ця група поширюватиметься на сільгоспвиробників, у яких частина аграрного товаровиробництва за попередній рік становить 75% і більше. Таким чином, аграрії з одного спецрежиму оподаткування перейдуть на інший – від сплати фіксованого сільськогосподарського податку (далі – ФСП) до єдиного, при цьому умови їх роботи і ставки податку на спрощеній системі залишаться незмінними. Тобто ФСП перейде від статусу загальнодержавного податку до місцевого, що в свою чергу збільшить податкові надходження до регіональних бюджетів.

Важливим у наповненні доходів місцевих бюджетів є податковий контроль за сплатою єдиного податку. Усім відомо, що така ліберальна система оподаткування також допускає багато зловживань з боку «спрощених», схеми мінімізації та ухиляння від сплати податків підприємцями все більш видозмінюються та підлаштовуються під нові вимоги законодавства.

Одним із нововведень, внесених Законом № 5083-VI до ПКУ, є здійснення електронних перевірок [3]. Відразу зауважимо, що «електронні» новації будуть впроваджуватися поетапно.

Згідно п. 10 розділу XX ПКУ, електронні перевірки будуть проводитися щодо платників податків [4]:

- застосовують спрощену систему оподаткування, обліку та звітності – з 01.01.2014 р.;
- суб'єктів господарювання мікро-, малого та середнього бізнесу – з 01.01.2015 р.;
- інших платників податків – з 01.01.2016 р.

Відповідно з п.п. 75.1.2 ПКУ документальною невиїзною позаплановою електронною перевіркою (далі – електронна перевірка) вважається перевірка, яка проводиться на підставі заяви, поданої платником податків з незначним ступенем ризику, визначеного згідно ПКУ, до органу Міндоходів, в якому він перебуває на податковому обліку.

Таким чином, по-перше, електронна перевірка буде проводитися у позаплановому порядку за ініціативою самого платника податків, що повинно бути оформлено його заявою. Така заява подається за 10 календарних днів до очікуваного початку проведення електронної перевірки. По-друге, право на ініціювання електронної перевірки мають тільки платники податків з незначним ступенем ризику, причому для перевірок, що проводяться з 01.01.2014 р., тільки особи, які застосовують спрощену систему оподаткування, обліку та звітності.

Основна перевага електронної перевірки полягає в тому, що податківці не будуть самостійно нараховувати податкові зобов'язання за їх результатами. Тобто у разі виявлення заниження податкових зобов'язань органом Міндоходів в результаті їх проведення, платник податків повинен буде сплатити лише передбачений п. 50.1 ПКУ «самоштраф» і пеню.

Про доцільність та ефективність нововведених електронних перевірок ми зможемо говорити лише у майбутньому, оскільки вперше ці перевірки почнуть здійснюватися з 2014 р., хоча в перспективі вони мали б бути менш корумпованими і виключати вплив людського фактору при їх здійсненні.

Висновки з проведеного дослідження. Отже, в загальному, можна зробити висновки, що останні зміни, внесені до спрощеної системи оподаткування призведуть до її лібералізації, а, відповідно, і до збільшення кількості її платників.

Новостворене Міністерство попрацювало надзвичайно активно, однак залишається багато питань щодо реального надходження цих коштів до бюджету, особливо в ракурсі останніх політичних та економічних подій в Україні. Можна констатувати те, що основним, найдієвішим способом здійснення податкового контролю єдиноплатників в наш час залишаються електронні податкові перевірки, однак не відпрацьована система їх проведення залишається також під питанням.

Не зважаючи на позитивні тенденції, проблема балансування інтересів держави та малого бізнесу залишається невирішеними:

– єдиноплатники не створюють доданої вартості, а лише мінімізують оподаткування власних доходів; ухиляються від сплати податку з доходів фізичних осіб (найманих працівників), не оформляючи трудових відносин з ними; крупні компанії розпорошують свій бізнес шляхом оформлення власних об'єктів діяльності на спрощену систему оподаткування;

– уряд недоотримує податкові надходження від сплати єдиного податку до місцевих бюджетів (оскільки це основне джерело регіональних доходів), внаслідок схем ухиляння.

Оподаткування єдиноплатників повинно передбачати простоту визначення податкової бази та розміру податкового зобов'язання, мінімізацію реєстраційних процедур до рівня, доступного пересічним громадянам-підприємцям, що важко сказати про діючу спрощену систему. Більш детальний аналіз результативності здійснення податкових електронних перевірок єдиноплатників залишається предметом подальших наших досліджень.

Бібліографічний список

1. Чабанюк О. М. Спрощена система оподаткування : загальні положення, облік і звітність / О.М. Чабанюк, Т.В. Мединська. – К. : Алерта, 2013. – 208 с.
2. Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України : Закон України від 4 листопада 2011 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.
3. Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо державної податкової служби та у зв'язку з проведенням адміністративної реформи в Україні : Закон України від 05.07.2012 року № 5083-VI. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5412-17>.
4. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show>.

5. Мединська Т. В. Спеціальні податкові режими у Податковому кодексі України / Т. В. Мединська // Матеріали IV звітної науково-практичної конференції. – Київ-Дубно, 2013. – С. 44-48.
6. Бюджетний моніторинг: Аналіз виконання бюджету за 2013 рік. / [Зубенко В. В., Самчинська І. В., Рудик А. Ю. та ін.] ; ІБСЕД, Проект «Зміцнення місцевої фінансової ініціативи впровадження», USAID. – К., 2014. – 80 с.
7. Українцям розповіли, як правильно платити податки за нову "спрощенку" [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.bnwes.info/buhgalteriya /arhiv-sayta-2012/yak.html>.
8. Міністерство доходів і зборів України. Річний звіт за 2013 р. – К., 2014. – 62 с.

References

1. Chabaniuk, O.M. and Medynska, T.V. (2013), "Sproshchena systema opodatkyvannia: zagalni polozhennia, oblik i zvitnist" [Simplified the system of taxation: general provisions, account and accounting], Alerta, Kyiv, 208 p.
2. Verkhovna Rada Ukrainy (2011), Pro vnesennia zmin do podatkovoho kodeksu Ukrainy ta deiakykh inshykh zakonodavchykh aktiv Ukrainy : Zakon Ukrainy vid 4 lystopada 2011 r., available at: <http://zakon.rada.gov.ua>. (access date August 4, 2014).
3. Verkhovna Rada Ukrainy (2012), Pro vnesennya zmin do podatkovoho kodeksu shchodo derzhavnoi podatkovoi sluzhby ta y zviazky z provedenniam administratyvnoi reformu v Ukraini : Zakon Ukrainy vid 05.07.2012 roku № 5083-VI, available at: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show> (access date August 5, 2014).
4. Verkhovna Rada Ukrainy (2010), Podatkovyj kodeks Ukrainy vid 2 hrudnia 2010 roku №2755-VI iz zminamy i dopovnennyamy, available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show> (access date August 2, 2014).
5. Medynska, T.V. (2013), "Special tax regimes in the Tax Code of Ukraine", *Materialy IV zvitnoi naukovo-praktuchnoi konferentsii*, [Materials IV reporting scientific conference], Kyiv-Dubno, pp. 44-48.
6. Zubenko, V.V., Samchynska, I.V., Rudyk, A.Yu. et al. (2014), *Biudzhetnyi monitoryng: Analiz vykonannia biudzhetu za 2013 rik* [Budgetary monitoring: An analysis of implementation of budget is for 2013], USAID, Kyiv, 80 p.
7. Ukraintsiam rozpovily, yak pravylny platyty podatky za novu „sproshchenku”, available at: <http://www.bnwes.info/buhgalteriya /arhiv-sayta-2012/yak.html> (access date August 5, 2014).
8. Ministerstvo dohodiv i zboriv Ukrainy (2014). Richnyi zvit za 2013 r. [Ministry of profits collections of Ukraine. There is an annual report after 2013], Kyiv, 62 p.

Мединська Т.В. ЄДИНИЙ ПОДАТОК У ФОРМУВАННІ ДОХОДІВ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ ТА ПОДАТКОВИЙ КОНТРОЛЬ ЗА ЙОГО СПЛАТОЮ

Мета. Метою дослідження є визначення сутності та ролі єдиного податку у наповненні доходів місцевих бюджетів та особливості податкового контролю за його сплатою.

Методика дослідження. Для вирішення поставлених у роботі завдань використовувалися такі методи: загальнонауковий метод – для формування інформації щодо спрощеного режиму оподаткування; економіко-аналітичний метод для вивчення динаміки надходжень єдиного податку до доходів місцевих бюджетів України за 2009-2013 рр.; порівняльний метод дослідження при розгляді нормативних документів, в яких відображалися зміни податкового законодавства і введення електронних податкових перевірок єдиноплатників та їх вплив на розвиток спрощеної системи оподаткування.

Результати. В результаті проведеного дослідження з'ясовано, що введення єдиного податку є ефективним інструментом для розвитку малого бізнесу в Україні. Законодавчі зміни, що відбулися після прийняття Податкового кодексу, вплинули як на збільшення чисельності суб'єктів малого підприємництва, так і податкових надходжень до місцевих бюджетів, особливо це відчутно за 2012-2013 рр.

Обґрунтовано, що оподаткування єдиноплатників повинно передбачати простоту визначення податкової бази та розміру податкового зобов'язання, мінімізацію реєстраційних процедур до рівня, доступного пересічним громадянам-підприємцям. Доведено, що в умовах складної політичної та економічної ситуації в країні основним і найдієвішим способом здійснення податкового контролю єдиноплатників в наш час мають стати електронні податкові перевірки.

Наукова новизна. Наукова новизна дослідження полягає в узагальненні особливостей застосування спрощеної системи оподаткування в Україні, обґрунтуванні взаємозалежностей між податковими надходженнями місцевих бюджетів та нормативно-законодавчими змінами.

Практична значущість. Позитивні зміни від впровадження законодавчих змін дали можливість на практиці оцінити переваги збільшення до шести груп єдиноплатників і внаслідок цього оцінити вагоме підвищення доходів місцевих бюджетів.

Ключові слова: спрощена система оподаткування, єдиний податок, Податковий кодекс, фізичні особи-підприємці, доходи місцевого бюджету, електронні податкові перевірки.

Medynska T.V. THE UNITED TAX IN FORMING OF PROFITS OF LOCAL BUDGETS AND TAX CONTROL IS AFTER HIS PAYMENT

Purpose. The purpose of the study is to determine the nature and role of the single tax in filling local budget revenues and tax control features for its payment.

Methodology of research. For the decision of the tasks put in-process such methods were used: scientific method – for forming of information on the simplified mode of taxation; economical-analytical method for the study of dynamics of receipts of the united tax to the profits of local budgets of Ukraine after 2009-2013 years; a comparative method of research is at consideration of normative documents in which the changes of tax legislation were represented introductions of electronic tax verifications of payers of the united tax and their influence on development of the simplified system of taxation.

Findings. It is found out as a result of the conducted research, that introduction of the united tax is an effective instrument for development of small business in Ukraine. Legislative changes which took place after acceptance of the Internal revenue code influenced as on the increase of quantity of small business entities so tax receipts to the local budgets, especially it perceptibly for 2012-2013 years.

Substantiated that raxation of payers of the united tax must foresee simplicity of determination of tax base and size of tax obligation, minimization of registration procedures to the level, accessible to the ordinary citizens-businessmen. Proved that in the conditions of difficult political and economic situation in a country by the basic and most effective method of realization of tax control of payers of the united tax electronic tax verifications must become in our time.

Originality. The scientific novelty of research consists in generalization of features of application of the simplified system of taxation in Ukraine, ground of mutual dependences between the tax receipts of local budgets and normatively legislative by changes.

Practical value. From introduction of legislative changes gave positive changes possibility in practice to estimate advantages of increase to six groups of payers of the united tax and hereupon to estimate the ponderable increase of profits of local budgets.

Key words: simplified system of taxation, united tax, Internal revenue code, physical persons-businessmen, profits of local budget, electronic tax verifications.

Медынская Т.В. ЕДИНЫЙ НАЛОГ В ФОРМИРОВАНИИ ДОХОДОВ МЕСТНЫХ БЮДЖЕТОВ И НАЛОГОВЫЙ КОНТРОЛЬ ЗА ЕГО УПЛАТОЙ

Цель. Целью исследования является определение сущности и роли единого налога в наполнении доходов местных бюджетов и особенности налогового контроля за его уплатой.

Методика исследования. Для решения поставленных в работе заданий использовались такие методы: общенаучный метод – для формирования информации относительно упрощенного режима налогообложения; экономико-аналитический метод для изучения динамики поступлений единого налога к доходам местных бюджетов Украины за 2009-2013 гг.; сравнительный метод исследования при рассмотрении нормативных документов, в которых отображались изменения налогового законодательства и введение электронных налоговых проверок единоплатников и их влияние на развитие упрощенной системы налогообложения.

Результаты. В результате проведенного исследования выяснено, что введение единого налога является эффективным инструментом для развития малого бизнеса в Украине. Законодательные изменения, которые состоялись после принятия Налогового кодекса, повлияли как на увеличение численности субъектов малого предпринимательства, так и налоговых поступлений к местным бюджетам, особенно это ощутимо за 2012-2013 гг.

Обосновано, что налогообложение единоплатников должно предусматривать простоту определения налоговой базы и размера налогового обязательства, минимизацию регистрационных процедур до уровня, доступного рядовым гражданам-предпринимателям. Доказано, что в условиях сложной политической и экономической ситуации в стране основным и самым действенным способом осуществления налогового контроля единоплатников в наше время должны стать электронные налоговые проверки.

Научная новизна. Научная новизна исследования заключается в обобщении особенностей применения упрощенной системы налогообложения в Украине, обосновании взаимозависимости между налоговыми поступлениями местных бюджетов и нормативно законодательными изменениями.

Практическая значимость. Позитивные изменения от внедрения законодательных изменений дали возможность на практике оценить преимущества увеличения до шести групп единоплатников и вследствие этого оценить весомое повышение доходов местных бюджетов.

Ключевые слова: упрощенная система налогообложения, единый налог, Налоговый кодекс, физические лица-предприниматели, доходы местного бюджета, электронные налоговые проверки.